

FILEP GYÖRGY::

Soil Pollution
(Talajszennyezés)

(Debreceni Agrártudományi Egyetem, 1998)

A közelmúltban látott napvilágot a Debreceni Agrártudományi Egyetem Talajtani és Mikrobiológiai Tanszéke, Filep György kiadásában az első nagyobb lélegzetű tanulmánygyűjtemény korunk talán legégetőbb és legsürgetőbb talajtani kérdéséről, a talajszennyezésekről.

E témakörben évek óta folyik egy többoldalú nemzetközi tudományos együttműködés hazai és külföldi egyetemek és kutatóintézetek részvételével a TEMPUS JEP (No. 9240) Program keretében. Az együttműködés eredményeinek bemutatására jött össze egy szeminárium 1977-ben Debrecenben, és a szóban forgó kiadvány angol nyelven tárja a hazai és nemzetközi szakközvélemény elé az ott előadottakat.

A kötet három fejezetbe csoportosítja a tanulmányokat:

Az *első fejezetben* a probléma általános áttekintését nyújtó három tanulmányt találjuk. VÁRALLYAY GYÖRGY a hazai talajok degradációs folyamatait taglalja a tőle megszokott rendszerességgel és bemutatja talajainknak a különböző környezeti terhelésekkel kapcsolatos érzékenységeinek, ill. tűrőképességének tényezőit is, térképvázlatokkal is illusztrálva.

FILEP GYÖRGY a fontosabb talajszennyezőket és azok viselkedését ismerteti: a szervesetlen és szerves mikroszennyezőket a nehézfémektől a peszticideken át a pliciklikus szénhidrogénektől, vagy a poliklórozott bifenilektől; a makroszennyezőket a nitrátoktól kőolajszármazékokig és mindezek mozgásának és viselkedésének főbb jellemzőit a legfrissebb irodalmi közlésekre támaszkodva.

KOVÁCS BÉLA és munkatársai a szennyezők migrációját gátló rendszerekre alkalmas ismertetést, figyelemmel a szennyezők migrációját gátló rendszerekre.

A kötet *második része* tizenöt eredeti szakközleményt tartalmaz, ezek közül tíz a nehézfémek viselkedését, hatását, vizsgálatát érinti, egy-egy a szerves mikroszennyezőkkel, ill. peszticidekkel, a nitrátmozgással, a talajok nitrogén-oxid-kibocsátásával, ill. a hazai talajok N-mérlegével foglalkozik.

A *harmadik fejezetben* kaptak helyet a környezeti kockázatbecslés általános, ill. a szennyezőnként, vagy helyileg vagy valamely sajátos vonatkozású kérdései.

A szennyezett talajok mentesítésének módszereiről is kapunk áttekintő ismertetést: egy közlés a nehézfémektől növényekkel történő, egy pedig citromsavas extrakcióval való mentesítésre mutat be próbálkozást.

Nagy öröm a kötet megjelenése azért is, mert nincs igazán jó tankönyvkínálat e témában, ezért oktatási segédanyagként is igen hasznos lesz a felsőoktatás legkülön-

bőzőbb területein. Igaz ugyan, hogy a címben megjelölt témakörnek csak egy részét fedi le, azt azonban igényesen.

A kötet azt is jól tükrözi, hogy hazánkban a talajtannak ez a sajátos és nagyon fontos szakterülete kellően a szakemberek figyelmének előterében áll, és számos kutató tudott nagyon értékes új eredményt felmutatni (hiszen a 26 tanulmányból mindössze négy külföldi szerző munkája), pedig tudjuk, hogy a kötet csak válogatást képvisel a témakörben folyó hazai kutatási eredményekből.

A kötet szerkesztőjének szigorú alaposságát tükrözi a könyv szép és hibátlan kivitele, ami összhangban van a tartalom magas színvonalával.

Érkezett: 1999. március 10.

MÁTÉ FERENC

Pannon Agrártudományi Egyetem,
Keszthely